

Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odbohem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 9. 12. 2014

Dne 9. 12. 2014 se od 9.30 hodin uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále jen „KD“) pro krajské úřady k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy (dále jen „OVS“) Ministerstva vnitra.

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: JUDr. Myron Zajonc, Ing. Mgr. Jan Strakoš, Mgr. Zuzana Šrámková, Mgr. Petra Siekliková a Ing. Mgr. Zdeněk Hrach z OVS a dále Mgr. Ivan Tobek z odboru legislativy a koordinace předpisů.

Úvodem byli všichni přítomní účastníci KD přivítáni a následně se přistoupilo k prezentaci názorů Ministerstva vnitra k problémům, které byly formou dotazů zaslány k řešení Ministerstvu vnitra některými krajskými úřady v souvislosti s konáním KD.

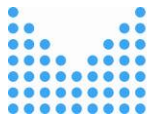
I. Odpovědi na došlé dotazy

1) Důkaz svědeckou výpovědí optikou rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 20. 10. 2014, č. j. 8 As 90/2014 - 87

Východisko pro dotaz: Krajský úřad řešil odvolání F. P. proti rozhodnutí komise k projednávání přestupků města XZ (dále jen „komise“), kterým byla odvolatelka uznána vinnou z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „PřesZ“). K námitce odvolatelky, že svědecké výpovědi jsou lživé s prokazatelnou snahou jí ublížit a zastrašit ji, krajský úřad ve svém rozhodnutí uvedl, že výpověď svědka, učiněná po zákonném poučení o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi, je považována za pravdivou a za důkaz ve smyslu § 55 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), do doby, dokud se neprokáže opak.

Rozsudkem NSS ze dne 20. 10. 2014, č. j. 8 As 90/2014 – 87, bylo rozhodnutí krajského úřadu zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. NSS v odůvodnění svého rozsudku zejména uvedl, že:

/35/...Žalovaný (krajský úřad) vypořádal odvolací námitky stěžovatelky zpochybňující věrohodnost svědkyň shodně jako krajský soud pouze konstatováním, že výpověď svědka učiněná po zákonném poučení o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi, je považována za pravdivou a za důkaz ve smyslu § 55 správního řádu do doby, dokud se neprokáže opak. Žalovaný však věrohodnost svědkyň podrobněji (zejm. vzhledem ke konkrétním námitkám stěžovatelky) nevyargumentoval, nezabýval se jí ani při hodnocení váhy těchto důkazů, a to dokonce za situace, kdy výpovědi uznal bez dalšího jako důkaz rozhodný.

/36/...Svěddecká výpověď je jedním z možných důkazních prostředků a musí být hodnocena jako každý jiný důkaz. Pokud vyjdou najevo okolnosti, které zavdávají pochybnosti o věrohodnosti svědka, je správní orgán povinen tyto okolnosti ověřit. Zvláště stojí-li proti sobě protichůdná tvrzení osob, které zastávají odlišné zájmy, nebo pokud obviněný namítá osobní zájem svědka na výsledku věci.

/40/...Za této situace měl krajský soud, resp. žalovaný ověřit věrohodnost svědkyň a teprve výsledkem takového hodnocení poměřit jejich výpovědi. Pokud tak nepostupoval, lze mít důvodné pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu. Předmětné výpovědi totiž byly (kromě výpovědi navrhovatelky) hlavními důkazy, na nichž správní orgány založily závěr o spáchání přestupku.

Z výše uvedeného rozsudku NSS tedy vyplývá, že by správní orgán měl vždy zkoumat věrohodnost svědků, pokud to obviněný namítne. NSS však nijak nevysvětlil, jak by měl správní orgán posuzovat a zkoumat věrohodnost svědků, kteří (jako v tomto případě) nejsou v příbuzenském poměru s obviněnou či navrhovatelkou, jedná se pouze o sousedy v bytovém domě, ve kterém má obviněná s nájemníky různé spory. V takovém případě by nikdy nebylo možné prokázat obviněné jakékoli přestupkové jednání, protože vzhledem k vypjaté situaci mezi ní a ostatními nájemníky v domě je zřejmé, že případní svědci ani nemohou mít absolutně nezaujatý postoj vůči obviněné.

Podstata dotazu: Jakým způsobem by měl v obdobných případech (tj. např. všechny sousedské spory) správní orgán postupovat, zejména jakým konkrétním způsobem by měl zkoumat věrohodnost svědků?

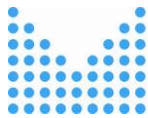
Odpověď:

Posouzení tohoto problému se podle názoru Ministerstva vnitra odvíjí od části textu odůvodnění rozsudku NSS: „zejm. vzhledem ke konkrétním námitkám stěžovatelky“.

Pokud z odůvodnění rozhodnutí krajského úřadu zcela jednoznačně nevyplývá, že se krajský úřad s námitkami obviněné v odůvodnění svého rozhodnutí bezesbýtku vypořádal, pak nelze než konstatovat, že krajský úřad nezjistil skutečný stav věci, o němž nejsou ve vztahu k obviněné důvodné pochybnosti (viz § 3 správního řádu a § 73 odst. 2 PřesZ).

Tedy věrohodnost svědků je nezbytné posuzovat v kontextu dané věci jako celku, a pokud správní orgán v souladu s § 50 odst. 3 a zejména odst. 4 správního řádu některé důkazy (svědecké výpovědi) odmítne nejen provést, ale i použít (hodnotit), musí se s touto skutečností bezesbýtku vyrovnat v odůvodnění svého rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu). Pokud tak dostatečně neučiní, lze považovat takové rozhodnutí, v souladu s ustálenou judikaturou soudů, za nepřezkoumatelné

Tedy jednoznačný návod jak posuzovat věrohodnost svědků snad neexistuje. Vždy je však nutno vycházet z konkrétních podmínek daného případu a jakýkoliv postup správního orgánu při vydávání rozhodnutí je nezbytné řádně odůvodnit.

2) Postup správního orgánu v případě, došlo-li k zániku odpovědnosti za přestupek dle § 20 PřesZ před nabytím právní moci rozhodnutí

Správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí o uznání viny z přestupku. Před nabytím právní moci však došlo k zániku odpovědnosti dle § 20 odst. 1 PřesZ. Správní orgán I. stupně následně sám své předchozí rozhodnutí zrušil a řízení dle § 76 odst. 1 písm. f) PřesZ zastavil. Obviněný poté podal opožděné odvolání proti rozhodnutí o uznání viny. Jak má odvolací správní orgán v této věci postupovat?

Podstata dotazu: Je třeba, v případě, když dojde k zániku odpovědnosti dle § 20 odst. 1 PřesZ před nabytím právní moci rozhodnutí, toto rozhodnutí v přezkumném řízení rušit nebo ne? Viz stanoviska Ministerstva vnitra sdělená na KD dne 8. 6. 2010 (bod 3) a dne 10. 9. 2013 (bod 5).

Odpověď:

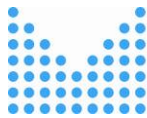
Obecně – Ministerstvo trvá na svém závěru uvedeném na KD z 10. 9. 2013, tedy že rozhodnutí ve věci v řízení o přestupku musí nabýt právní moci před uplynutím prekluzivní lhůty v § 20 PřesZ. Pokud se tak nestane, je důvod takové rozhodnutí zrušit v rámci přezkumného řízení.

K postupu správního orgánu – z položeného dotazu plyne, že správní orgán I. stupně nepostupoval správně. Správný postup orgánu I. stupně, pokud účastník podá opožděné odvolání, je, že věc postoupí nadřízenému správnímu orgánu (ve lhůtě 10-ti dnů) k provedení přezkumného řízení s odůvodněním, že rozhodnutí ve věci nabylo právní moci.

Pokud však již správní orgán I. stupně sám rozhodnutí zrušil a řízení zastavil, byl tento jeho postup nezákonný.

V daném případě krajský úřad by měl opožděné odvolání zamítnout jako opožděné a následně v přezkumném řízení zrušit obě rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení zastavit. První rozhodnutí ve věci z důvodu, že nabylo právní moci po uplynutí prekluzivní lhůty, druhé rozhodnutí o zastavení řízení podle § 76 odst. 1 písm. f) PřesZ z důvodu, že správní orgán nemohl vydat sám od sebe nové rozhodnutí, bez podnětu účastníka řízení (§ 87 správního řádu), když již jedno rozhodnutí ve věci vydal.

Správní orgán I. stupně může sám vlastní rozhodnutí změnit nebo zrušit pouze na základě odvolání (autoremedura - § 87 správního řádu) nebo v přezkumném řízení z podnětu účastníka řízení (§ 95 odst. 2 správního řádu) a to pouze v případě, že vyhoví účastníkovi, který podání podal a zároveň tím nezpůsobí újmu ostatním účastníkům, ledaže s tímto postupem souhlasí všichni účastníci. Pokud však nebylo podáno odvolání účastníka řízení, nebo by vyhověním odvolání došlo k poškození práv ostatních účastníků (zejména poškozený nebo navrhovatel), řeší věc vždy nadřízený správní orgán.

3) K úloze správního orgánu v případě aplikace § 70 odst. 1 PřesZ

Podle § 70 odst. 1 PřesZ ... „působí správní orgán, který přestupek projedná, k tomu, aby byla škoda dobrovolně uhrazena“. Pokud správní orgán při ústním jednání neučiní na obviněného dotaz, zda je ochoten nahradit škodu, kterou svým přestupkem způsobil, jedná se o stejný nedostatek řízení, jakým je neučinění pokusu o smír v řízení o přestupku dle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ?

Odpověď:

V nastíněném případě se podle názoru Ministerstva vnitra nejedná o takovou vadu řízení, pro niž by bylo možné bez dalšího toto považovat za nezákonné. Je třeba mít na zřeteli, že řízení o náhradě škody je tzv. adhezním řízením ve vztahu k řízení o přestupku. Ustanovení § 70 PřesZ ukládá správnímu orgánu působit k tomu, aby byla škoda obviněným dobrovolně nahrazena. Správní orgán by se tak měl, nejlépe na počátku a zřejmě též v závěru ústního jednání (pokud se obviněný dostaví) obrátit na obviněného s dotazem, zda je ochoten škodu nahradit dobrovolně. Současně by o tomto měl být učiněn záznam v protokolu. Je však třeba konstatovat, že podnět k dobrovolnému nahrazení škody způsobené přestupkem může vzejít taktéž ze strany účastníků řízení a nikoli jen a pouze ze strany správního orgánu.

Tedy pokud správní orgán ve spise nedoloží, že se pokusil vést obviněného k úhradě škody dobrovolně, je to jistá vada řízení, která však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.

Povinnost správního orgánu o uzavření smíru u návrhových přestupků podle § 78 PřesZ je koncipována odlišně, neboť uzavření smíru má zásadní vliv na výsledek řízení o přestupku (důvod pro zastavení řízení, navrhopateli se neukládá povinnost nahradit náklady řízení). Právě uvedené pak pro adhezní řízení neplatí.

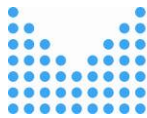
Toto nicméně nebrání správnímu orgánu v řízení o přestupku, při rozhodování o náhradě škody, aby napomohl uzavření „smíru“ ve věci náhrady škody mezi poškozeným a obviněným. Pokud se mu toto podaří, výsledný dosažený „smír“ o náhradě škody (např. splacení škody ve splátkách) bude mít za následek, že poškozený vezme svůj návrh (žádost) o projednání škody zpět a správní orgán o náhradě škody nebude vůbec rozhodovat. Navíc takto schválený „smír“ může být i podkladem pro žalobu k příslušnému soudu, pokud si obviněný svůj závazek obsažený ve „smíru“ nesplní.

4) Právní režim věcí – aplikace dle § 75 PřesZ

Správní orgány vyzývají oprávněné vlastníky k převzetí věcí dle § 75 PřesZ a tito na tyto výzvu nereagují. Jaký bude právní režim takto „uskladněných“ věcí, když oprávněný vlastník nereaguje na výzvu správního orgánu k převzetí – věci byly obcí „získány“ v rámci prověření přestupku Policií České republiky nebo obecní policií?

Odpověď:

Ustanovení § 75 odst. 1 PřesZ řeší případy, kdy správní orgán vyzývá k vydání věci, která může sloužit jako důkaz, nebo se jedná o věc, která by mohla být prohlášena

za propadlou nebo zabranou, nebo správní orgán vydá usnesení o odejmutí takové věci, pokud nebyla vydána dobrovolně.

Ustanovení § 75 odst. 2 PřesZ pak řeší, jak naložit s takovými věcmi po rozhodnutí, primárně je třeba rozhodnout o propadnutí (§ 15 PřesZ) nebo zabrání věci (§ 18 PřesZ). Věci, které sloužily jako důkaz, nebo nebyly zabráný, je třeba vrátit tomu, komu patří (vlastníkovi) nebo tomu, komu byla odňata. Specifické postavená mají drogy a jiné omamné látky, které vracet nelze.

Správní orgán v takovém případě vyzve vlastníka věci, nebo toho, komu byla věc odňata, aby si věc vyzvedl. Takovou výzvu je třeba učinit písemně a do vlastních rukou, kdy v takovémto případě není možné užít institut náhradního doručení, ale je nutné vlastníkovi fakticky takovou výzvu doručit. Toto je možné činit opakovaně. Lze také uvažovat o výzvě učiněné vyvěšením na úřední desce.

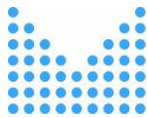
Obecně z § 1050 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“), plyne, že nevykonává-li vlastník vlastnické právo k movité věci po dobu tří let, má se za to, že ji opustil. Pokud si vlastník věc nevyzvedne do tří let ode dne, kdy k tomu byl prokazatelně vyzván, lze mít za to, že věc opustil.

V některých specifických případech, kdy se bude jednat o věc, která pro vlastníka měla zřejmě jen nepatrnou hodnotu, a věc byla před předáním správnímu orgánu zanechána na místě přístupném veřejnosti, považuje se za opuštěnou bez dalšího (věta druhá § 1050 odst. 1 NOZ). V takovém případě je na místě vlastníka vyzvat k vyzvednutí věci, kdy věc lze brát jako opuštěnou, pokud si vlastník věc v určené lhůtě nevyzvedne.

Pro uskladnění takové věci by zřejmě šlo využít přiměřeně ustanovení NOZ o věci nalezené (§ 1054 a násl. NOZ), nicméně podrobný výklad NOZ přísluší Ministerstvu spravedlnosti.

5) Poskytování údajů z „evidencí přestupků“

Obce po seznámení se se závěrem Ministerstva vnitra o problematičnosti poskytování údajů z vlastních (interních) evidencí neví, zda tyto údaje poskytovat. Na jednu stranu je zřejmé, že neexistuje zákonný podklad pro vedení evidencí přestupků na úseku vnitřní správy ze strany orgánů projednávajících přestupky (vyjma údajů statistických), na straně druhé poukazují na různé zákony, které pracují s tzv. zprávou o pověsti či na § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, nebo na zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, apod. Na jedné straně je zde obava možného postihu ze strany Úřadu na ochranu osobních údajů (zákaz sdružování údajů, popř. povinnost elektronických spisových služeb – řízený přístup k dokumentům), na straně druhé oprávněné požadavky jiných orgánů veřejné moci pro výkon jejich činnosti.

Jsme si vědomi připravované novely PřesZ, kterou schválila vláda a která umožní vznik evidence vybraných přestupků, do té doby by bylo vhodné podat konkrétnější stanovisko k této problematice.

Odpověď:

Nezbývá než setrvat na stanovisku obsaženém v zápisu z KD z 18. 9. 2014. Zásadou je, že obec poskytuje tyto údaje jen v případě, pokud ji tak ukládá zákon a pokud je má k dispozici. Obec by neměla tyto údaje shromažďovat a poskytovat bez příslušného zákonného zmocnění.

6) Správní delikty – poskytnutí listin pro řízení o správním deliktu

Je možné postihnout účastníka řízení o správním deliktu (např. dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů), který nevyhoví „výzvě“ ve smyslu § 53 odst. 1 správního řádu postupem dle § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu? Lze pod pokyn úřední osoby podřadit usnesení o předložení listiny dle § 53 odst. 1 správního řádu a je možné postihnout účastníka správně-deliktního řízení za neuposlechnutí tohoto pokynu?

Odpověď:

Je třeba vycházet z § 53 odst. 1 správního řádu, podle kterého lze tomu, kdo má listinu potřebnou k provedení důkazu, usnesením uložit povinnost k jejímu předložení. O předložení listiny je tedy vydáváno usnesení, kterým je uložena povinnost.

V případě, že taková povinnost není dotčenou osobou dobrovolně splněna, může vydané usnesení sloužit jako exekuční titul podle § 103 a násl. správního řádu a splnění povinnosti bude vynuceno exekucí (např. ukládání donucovacích pokut).

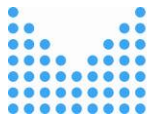
Z toho vyplývá, že v případě § 53 odst. 1 správního řádu se nejedná o pokyn úřední osoby (zde je skutečně myšlen pokyn, nikoliv formalizované rozhodnutí, byť jde "jen" o usnesení), jehož nesplnění by bylo možné sankcionovat pořádkovou pokutou dle § 62 správního řádu.

Na okraj lze upozornit na úpravu nemožnosti žádat předložení listiny nebo práva odmítnout předložení listiny podle § 53 odst. 2 správního řádu.

7) Dotaz k § 14 správního řádu – otázka „systémové“ podjatosti

Vedoucí oddělení správního orgánu řeší přestupky na úseku dopravy, kdy oznámení o přestupku zpracovává u Policie České republiky mj. i syn vedoucího oddělení správního orgánu, který může vystupovat v některém ze zpracovaných případů jako svědek. Jakým způsobem pohlížet na situaci, kdy oznámení přestupku je zpracováno úřední osobou nebo policistou a přestupek je u správního orgánu projednáván „příbuzným“ této osoby ve vedoucím / běžném postavení. Jedná se o systémovou podjatost správního orgánu?

Podstata dotazu: Lze aplikovat § 14 správního řádu v případě, kdy oznámení přestupku je zpracováno úřední osobou nebo policistou a přestupek je u správního

orgánu projednáván „příbuzným“ této osoby ve vedoucím / běžném postavení, přičemž v rámci řízení o přestupku může příbuzná osoba či policista, kteří oznámení o přestupku zpracovali, vypovídat k věci v postavení svědka?

Odpověď:

Příbuzenský poměr těchto osoby není dle názoru Ministerstva vnitra bez dalšího (tj. zájmu na výsledku řízení) důvodem případného vyloučení úřední osoby z projednávání a rozhodování ve věci.

Ustanovení § 14 správního řádu hovoří o podjatosti pouze za podmínky existence vztahu úřední osoby k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům a dále vztahu úřední osoby k projednávané věci a s tím spojeným zájmem na výsledku řízení.

Pokud v rámci řízení o přestupku podá „příbuzný“ úřední osoby svědeckou výpověď, může tuto účastník řízení napadnout. Správní orgán se pak s namítanými skutečnostmi vypořádá v rámci odůvodnění svého rozhodnutí.

II. Relevantní judikatura pro přestupkové řízení

- 1) **Rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2014, č. j. 4 As 93/2014 – 40** – k obnově blokového řízení (prejudikatura - Usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 – 65)
- 2) **Rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2014, č. j. 10 As 16/2014 – 25** – mj. obecně k důkazu listinou dle § 53 odst. 1 správního řádu
- 3) **Rozsudek NSS ze dne 27. 8. 2014, č. j. 1 As 97/2014 – 29** – k dokazování: „...NSS zároveň souhlasí se závěrem KS, podle nějž obecně nic nebrání tomu, aby správní orgán, kterému je postoupena věc, v níž bylo původně vedeno trestní řízení, v navazujícím přestupkovém řízení rozhodl na základě důkazů provedených v trestním řízení. Lze předpokládat, že zpravidla bude skutkový stav zjištěný orgány činnými v trestním řízení možno považovat za dostatečný a bylo by nevhodné a nadbytečné provádět dokazování ve správním řízení opětovně. Samozřejmě nelze vyloučit, že v konkrétních případech bude nutné dokazování doplnit, v nynějším případě však správní orgány neshledaly, že by tomu tak bylo...“
- 4) **Rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2014, č. j. 8 As 112/2013 – 46** – k dokazování; k nesprávnému poučení svědka (*nesprávné poučení svědka je sice procesním pochybením, nemusí však vždy mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé*); k § 36 odst. 3 správního řádu
- 5) **Rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2014, č. j. 2 As 37/2014 – 48** – k okamžiku vypovězení plné moci – zde ještě odkaz na zákon č. 40/1964 Sb. (*obdobně rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2014, č. j. 2 As 33/2014 – 29, ten se věnuje dále § 50 odst. 3 a 4 správního řádu*)
- 6) **Rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2014, č. j. 2 As 24/2014 – 31** – k § 76 PřesZ (*v případě zastavení řízení dle § 76 odst. 1 písm. a), b, c) a j) PřesZ jde o rozhodnutí o věci samé, zasahuje se jimi do hmotných práv účastníků řízení, a tato rozhodnutí tak představují překážku věci pravomocně rozhodnuté*)

- 7) **Rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2014, č. j. 2 As 58/2013 – 19** – právní věta: „Výzva k podání vysvětlení dle § 60 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je sice formalizovaným úkonem správního orgánu, nemá však povahu správního rozhodnutí, a to ani ve formě usnesení.“
- 8) **Rozsudek NSS ze dne 17. 10. 2014, č. j. 4 As 171/2014 – 26** – právní věta: „K prokázání oprávnění zmocněnce zastupovat ve správním řízení účastníka postačí plná moc (§ 33 odst. 1 správního řádu z roku 2004) předložená v prosté kopii, pokud správní orgán nemá na základě konkrétních okolností případu pochybnosti, zda plná moc byla účastníkem řízení skutečně udělena. V takovém případě správní orgán vyzve zmocněnce, aby plnou moc předložil v originále nebo ověřené kopii.“
- 9) **Rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2014, č. j. 6 As 149/2014 – 21** – právo na tlumočníka a související otázky (absence úpravy postupu pro ustanovení tlumočníka příslušníkovi národnostní menšiny není pochybením zákonodárce, které je třeba odstranit výkladem pomocí analogie legis)
- 10) **Rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014 – 33** – k § 14 správního řádu (posuzování vyloučení z rozhodování úředních osob, jež se účastní rozhodování věci ve správním řízení, by se mělo řídit stejnými zásadami, jakými je ovládáno posuzování vyloučení soudců z rozhodování soudních věcí; usnesení o námitce podjatosti je usnesením deklaratorním)

III. Jiná sdělení

Na základě poznatků z přezkumného řízení, odvolacího řízení a řešení sporů o místní příslušnost, považujeme za nutné sdělit tato stanoviska, která by měla vést ke sjednocení postupů orgánů prvního stupně a odvolacích orgánů v problematice řízení o přestupcích:

A. Postoupení z důvodů vhodnosti (§ 55 odst. 3 PřesZ):

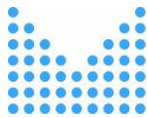
Pokud se správní orgán (obec) rozhodne za dodržení podmínek stanovených v ustanovení § 55 odst. 3 PřesZ o postoupení věci jinému správnímu orgánu, musí tak učinit **usnesením**.

Toto vyplývá z ustanovení § 131 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 180 odst. 1 a § 1 odst. 2 správního řádu.

K námitce zástupců Krajského úřadu Plzeňského kraje, který odkázal na znění Závěru č. 13 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 3. 10. 2005 (viz příloha č. 1), sdělujeme:

Pokud tento závěr hovoří, že se ustanovení § 131 odst. 5 na postoupení věci podle § 55 odst. 3 PřesZ nepoužije, je nezbytné jej aplikovat jen co do důvodů a podmínek pro které se věc postupuje. Tedy z hlediska „hmotné úpravy“ má PřesZ přednost. Nicméně PřesZ, na rozdíl od správního řádu, neřeší jakou formou (procesně) toto postoupení učinit. Proto s využitím ustanovení § 180 odst. 1 správního řádu je nezbytné dovodit, že se tak děje formou usnesení, kterou vyžaduje ustanovení § 131 odst. 5 správního řádu.

Závěr poradního sboru, že v tomto případě se usnesení podle § 12 správního řádu

nevydává, je platný, protože v případě postoupení **věci** z důvodů vhodnosti nejde o postoupení **podání** podle § 12 správního řádu.

Vzhledem k tomu, že Ministerstvo vnitra v minulosti vydalo stanoviska, která vyznívala odlišně, přistoupili jsme v zájmu ujednání dalšího postupu správních orgánů prvního stupně při postupování podání, podnětů a věcí k této upřesňující metodice:

1. postoupení podání (§ 37 správního řádu – úkon účastníka řízení) pro nepříslušnost; v tomto případě je nezbytné postupovat podle § 12, a to vydáním usnesení (např. návrh na projednání návrhového přestupku navrhovatelem bude podán u nepříslušného správního orgánu);
2. postoupení podnětu (§ 42 správního řádu - podnět fyzické či právnické osoby, jiného správního orgánu apod.) pro nepříslušnost; v tomto případě se bude podnět postupovat přípisem (neformální postup);
3. postoupení věci z důvodu vhodnosti (§ 55 odst. 3 PřesZ - bez ohledu na skutečnost zda se jedná o podání či podnět); v tomto případě s odkazem na ustanovení § 131 odst. 5 správního řádu vždy usnesením.

B. Zahájení řízení z moci úřední (vznesení trestního obvinění)

Oznámení o zahájení řízení ve věci přestupku, musí vedle popisu skutku obsahovat i příslušnou právní kvalifikaci podle PřesZ. Toto se týká zejména ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) a ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) a b) PřesZ, která obsahují vždy několik odlišných skutkových podstat přestupků. Není tedy přípustné, aby v obvinění z přestupku bylo pouze konstatováno, že je obviněn z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c), aniž by bylo jednoznačně konstatováno, z kterého, tedy vyhrožování újmou na zdraví, nebo drobným ublížením na zdraví, nebo nepravdivým obviněním z přestupku, nebo schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním případně i některým i z nich současně.

Obviněný musí mít možnost se bránit vždy proti konkrétnímu obvinění. Tomuto obvinění musí odpovídat i výrok rozhodnutí. Nelze opět jen uznat vinným z přestupku proti občanskému soužití podle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c), aniž by byla konkretizována skutková podstata přestupku.

Pokud v průběhu řízení o přestupku dojde ke změně právní kvalifikace, je nezbytné, aby bylo jednoznačně prokázáno, že obviněný, ale i ostatní účastníci řízení byli s touto změnou seznámeni před vydáním rozhodnutí a mohli se k tomu vyjádřit (obviněný může změnit i způsob své obhajoby).

Pokud tomu tak není, jsou tato rozhodnutí nezákonná a omezila právo obviněného na spravedlivý proces.

Obdobně tak nutno postupovat i v případě návrhových přestupků podle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ, kdy obviněnému je nutno zcela přesně „citovat“ slova, kterými se postižená osoba cítí uražena či vydána v posměch. Nemělo by docházet k situaci, kdy obvinění se týká některých výroků vznesených vůči postižené osobě, ale výrok rozhodnutí, kterým byl obviněný uznán vinen, obsahuje jiné výroky, kterými byla postižená osoba napadena, a přitom v řízení ke zpřesnění obvinění nedošlo a obviněný nebyl s těmito změnami seznámen.

C. Ukládání nákladů řízení paušální částkou:

Správní orgán prvního stupně (obec) v souladu s ustanovením § 79 odst. 1 PřesZ uloží obviněnému nebo navrhovateli nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč. V odůvodnění uvede, že postupoval podle ustanovení § 79 odst. 1 PřesZ a vyhlášky č. 340/2003 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích; **nic víc.**

Takovýto výrok rozhodnutí je, v souladu s ustálenou judikaturou, nepřezkoumatelný. Ustanovení § 79 odst. 3 PřesZ totiž stanoví, že „Z důvodů zvláštního zřetele hodných lze od uložení povinnosti nahradit náklady řízení podle odst. 1 zcela nebo z části upustit.“ Tedy v odůvodnění výroku o uložení nákladů řízení paušální částkou je nezbytné alespoň jednou větou uvést, že správní orgán neshledal „důvody zvláštního zřetele hodné“, které by umožňovaly tyto náklady řízení snížit nebo od nich upustit. Tímto dá najevo, že se touto možností zabýval a tyto důvody neshledal.

Další sdělení:

Formuláře Výkazu přestupků za rok 2014 obdržíte elektronicky do 12. 12. 2014. Souhrnné výkazy za kraj zasílejte elektronicky na Ministerstvo vnitra na adresu: myron.zajonc@mvcv.cz do konce měsíce ledna 2015.

Příští KD se uskuteční dne 10. 3. 2015 formou videokonference. Dotazy zasílejte na MV nejpozději do 2. 3. 2015.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

Přílohy:

1. Závěr č. 13 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 3. 10. 2005